

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba, v právnej veci žalobcu **B. D.**, so sídlom v B., proti žalovanej **RNDr. E. L.**, bývajúcej v B., zastúpenej Mgr. Z. P., advokátkou so sídlom v B., **o vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 6 C 274/2003, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2007 sp. zn. 8 Co 420/06 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2007 sp. zn. 8 Co 420/06 a uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo 7. augusta 2006 č.k. 6 C 274/2003-65 **z r u š u j e** a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo 7. augusta 2006 č.k. 6 C 274/2003-65, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 13. septembra 2004 č.k. 6 C 274/2003-20 (u uložení povinnosti žalovanej vypratať byt č. X. na V.ulici . v B.). Zároveň rozhodol, že žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Uznesenie súdu prvého stupňa považoval za vecne správne, keď aj podľa jeho názoru bolo odvolanie podané oneskorene. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že zásielka s rozsudkom súdu prvého stupňa bola žalovanej po prvom neúspešnom pokuse o doručenie, ku ktorému došlo 5.10.2004,

uložená na pošte 6.10.2004, keď ani opakovaný pokus o doručenie uskutočnený v tento deň nebol úspešný. Pretože žalovaná si zásielku v lehote troch dní od jej uloženia nevyzdvihla, nastali u nej v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. účinky doručenia dňa 11.10.2004 (pondelok). Lehota na podanie odvolania (podľa vtedy platného právneho stavu tridsaťdňová) jej začala plynúť odo dňa nasledujúceho po tomto dni a uplynula dňom 10.11.2004. Žalovaná podala odvolanie prostredníctvom právnej zástupkyne osobne na súde dňa 10.5.2005, teda oneskorene. Poukázal tiež na to, že zákon stanovuje vyvrátiteľnú domnienku o zdržovaní sa v mieste doručenia, a že žalovaná nepreukázala opak, t.j., že v čase 5. až 6.10.2004 sa v mieste doručenia nezdržiavala.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že odmietnutím odvolania jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukazovala na to, že neboli splnené zákonné podmienky umožňujúce použitie právnej fikcie doručenia rozsudku súdu prvého stupňa, pretože v čase doručovania sa na adrese V., nezdržiavala, ale zdržiavala sa na adrese trvalého bydliska, t.j. na B, ktorá je verejne známou a ľahko zistiteľnou. Vyčítala odvolaciemu súdu, že na preukázanie jej tvrdení nevykonal ňou navrhnutý dôkaz.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskorenosti, ak záver súdu o otázke včasnosti podaného odvolania je nesprávny alebo predčasný, pretože nebolo zistené, či odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo riadne doručené, resp. či pri jeho doručovaní bol dodržaný zákonný postup.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené. Tento dôsledok však môže

nasť len vo vzťahu k tomu, čo je na doručení skutočne uvedené. Pokiaľ doručení neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručení zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručení je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka (resp. jeho zástupcu), ktorému bolo doručované, navrhnuť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručení nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je potvrdené). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručení v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručení v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

V preskúmvanej veci je z obsahu doručení založenej v spise na č.1. 22 zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že neúspešný pokus o doručení s výzvou o opakované doručení bol vykonaný dňa 5.10.2004, opakované doručení bolo vykonané 6.10.2004 a zásielka bola uložená na pošte 6.10.2004. Okolnosť, že sa žalovaná v mieste doručení dňa 5.10.2004 zdržovala, doručení nepotvrďuje, pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručení neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručení zdržuje“). Uvedená okolnosť nebola zistená ani šetrením vykonaným prvostupňovým súdom na pokyn odvolacieho súdu, keď vyjadrenie príslušnej pošty neobsahovalo údaje o tom, či poštový doručovateľ vôbec zisťoval okolnosť zdržovania sa žalovanej v mieste doručení, ako ju zisťoval a z čoho usúdil, že táto podmienka pre opakované doručení je splnená. Za tejto situácie záver o splnení podmienok náhradného doručení, teda o uplatnení fikcie doručení, neprichádzal do úvahy. Potvrďujúce uznesenie odvolacieho súdu a rovnako uznesenie súdu prvého stupňa o odmietnutí odvolania preto nebolo správne.

Ak teda odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu o odmietnutí odvolania žalovanej z dôvodu jeho oneskorenosti bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal jej týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f) O.s.p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu i rovnakou vadou postihnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (na rozhodnutie o podanom odvolaní).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: